

Koncepce rozvoje školské infrastruktury MČ Praha 12

Zpracovali: Mgr. Petr Prchal, MPA, Mgr. Ivan Martínek, Vojtěch Hrčka

2022

Obsah

Explicace	3
Předpokládaný vývoj	5
Možnosti řešení	7
ZŠ Rakovského v Praze 12	10
ZŠ prof. Švejcara v Praze 12.....	11
ZŠ a MŠ Angel v Praze 12.....	12
ZŠ a MŠ Smolkova v Praze 12	13
ZŠ Písnická	14
ZŠ Zárubova v Praze 12.....	16
ZŠ a MŠ Na Beránku v Praze 12	18
ZŠ a MŠ K Dolům v Praze 12 a ZŠ TGM v Praze 12.....	21
Následné kroky	30
Závěr	30

Explikace

Městská část Praha 12 trvale usiluje o rozvoj školské infrastruktury na svém území. Je to například systém Kombinovaného způsobu financování (KZF), který programově a plánovitě zapojuje prostředky městské části a mateřských i základních škol do údržby a oprav. V uvedeném systému jsou jednotlivé potřeby a požadavky seřazeny podle své technické a provozní naléhavosti. Trvale probíhá i řada nejrůznějších investičních akcí, které napomáhají odstraňovat havarijní stavy a pomáhají šetřit energiemi (zateplování, rekonstrukce kuchyní), ale také připravují naše školy na klimatickou krizi. Tyto akce byly limitovány pouze množstvím rozpočtovaných prostředků, anebo dostupností dotačních titulů.

Součástí aktivit na rozvoji školské infrastruktury je i stálé navyšování kapacit, které dlouhodobě probíhá celkem uspokojivě u mateřských škol a v rámci ekonomických možností i u škol základních, u nichž jsou finanční nároky na jednotlivé akce výrazně vyšší. Hlavním důvodem jsou především závěry z několika demografických studií z posledních let, které jednoznačně ukazují, že v Praze 12 dojde k výraznému nárůstu počtu předškolních dětí i žáků základních škol. Rámcově lze konstatovat, že demografické studie ukazují na potřebu minimálně dvou nových škol o třech třídách v každém ročníku. V souvislosti s rozvojem bytové výstavby v městské části lze předpokládat, že požadavky mohou být ještě vyšší.

Momentálně vyplývá z demografických studií požadavek na 6 nových tříd v každém ročníku ZŠ v oblasti při Vltavě, ale současně je nezbytné počítat i s výrazným navýšením kapacit v oblasti plánovaného metra v lokalitě Kamýku, kde je počítáno s rozsáhlou výstavbou (IPR předpokládá kolem 5 000 nových obyvatel). Současně je nezbytné upozornit na skutečnosti, že po poklesu demografické křivky mají všechny potenciální nové kapacity i své další využití. Přístavby na školách mohou sloužit jako odborné učebny, družiny, knihovny, kluby atd. Nové školní budovy mohou být nabídnuty k pronájmu hlavnímu městu (případně i soukromým provozovatelům) pro střední školy, protože žádosti o poskytnutí prostor pro školy nejrůznějšího druhu jsou trvalé a dlouhodobé¹.

Tato koncepce shrnuje možnosti optimálního využití školních pozemků pro možnost relativně rychlého rozšíření školních kapacit i pro rozsáhlejší a nákladnější výstavbu, která musí být hrazena z prostředků hlavního města. Nejedná se tedy o plány výstavby či přístaveb, ale o potenciální možnosti, které je možné využít podle vývoje aktuálních potřeb.

¹ Zřizovatelem státních středních škol je Magistrát hl. m. Prahy. Metodicky střední školy, podobně jako školy základní a mateřské, řídí MŠMT. MŠMT také vede Rejstřík škol a školských zařízení. Městská část s těmito školami v oblasti výkonu státní správy nepřichází do kontaktu. Střední školy na území městské části Praha 12:

Gymnázium, Praha 12, Písnická 760 Zřizovatelem je MHMP, gymnázium čtyřleté i osmileté, s kapacitou 180 studentů ve čtyřletém studijním programu a 350 studentů v osmiletém studijním programu. Sdílí budovu se Základní školou Písnická v Praze 12.

Klasické gymnázium Modřany a základní škola, a.s., Praha 12, Rakovského 3136/1 Soukromá škola – základní škola (150 žáků) a gymnázium čtyřleté (130 studentů), šestileté (160 studentů) a osmileté (310 studentů). Sdílí budovu se Základní školou Rakovského v Praze 12.

Rakouské gymnázium v Praze o. p. s. Praha 12, Na Cikorce 2166/2b Soukromá škola – šestileté gymnázium (300 studentů) s bilingvní českou a německou výukou; patří do mezinárodní sítě rakouských škol v zahraničí, funguje na základě mezivládní dohody o spolupráci na poli vzdělávání, mládeže a sportu.

The Prague British International School, Praha 12, K Lesu 2 Škola nezapsaná v rejstříku škol a školských zařízení, je zařazena na seznam cizích škol na území ČR, vedený MŠMT, takže je v ní možné plnit povinnou školní docházku. Na základě dohody s městskou částí poskytuje škola každoročně stipendia určitému počtu žáků z Prahy 12 (maximálně 15 v jednom školním roce, maximálně 5 v jednom ročníku).

(V minulosti na území MČ působila také pobočka Odborného učiliště pro žáky s více vadami a a střední škola ekonomická v budově ZŠ a MŠ Na Beránku v Praze 12.)

Mateřské školy

Městská část Praha 12 zřizuje 18 mateřských škol, z tohoto počtu bylo před lety z důvodů snížení administrativně-organizační náročnosti začleněno 5 MŠ pod některé ze základních škol.

V posledních volebních obdobích byla otevřena celá řada nových tříd v mateřských školách. Poslední v září roku 2022 a další se plánují, připravují a stavějí, a to jak z prostředků a dotací městské části – MŠ Mydlinky, tak i na základě smluvních dohod s investory bytové výstavby – MŠ „Chirana“ nebo MŠ „Riverpark“ a MŠ „Komořany“. V nedaleké budoucnosti je také potřeba zahájit výstavbu MŠ v ulici K Dolům, která má již stavební povolení. Bude ještě nutné posoudit její potřebnost, ale reálně lze předpokládat, že v souvislosti s výstavbou v příbřežní oblasti Modřan, budou její kapacity v dohledné době vítané. Podobně je potřeba zmínit i potenciální přestavbu MŠ Větrníček, kde by mohla vzniknout nová třída s pomocí příspěvku, který vyjednalo hlavní město s investorem objektu Trigema s tím, že smluvně domluvené finanční prostředky budou poskytnuty městské části. Výhledově se počítá i s výstavbou mateřské školy v Cholupicích v bývalém kulturním středisku.

Z dlouhodobého hlediska je možné konstatovat, že kapacitní možnosti mateřských škol MČ Praha 12 byly a jsou uspokojivé. V podstatě se daří umisťovat všechny děti a určitý prostor je i pro zájemce o umístění dětí mladší tří let.

Základní školy

MČ Praha 12 zřizuje devět základních škol s tím, že pod ZŠ a MŠ Smolkova, ZŠ a MŠ Angel a ZŠ a MŠ K Dolům spadá po jedné mateřské škole a pod ZŠ a MŠ Na Beránku spadají z důvodů jejich geografického umístění tři mateřské školy

Základní školy jsou zapojeny do zmiňovaného systému KZF (Kombinovaný způsob financování) a jsou objektem celé řady nejrůznějších investic městské části, obdobně jako je tomu u mateřských škol. Vzhledem k tomu, že většina škol byla vybudována před cca 40 lety (7 z 9) a zbývající jsou ještě starší, je nutné v rámci investic MČ řešit často havarijní situace, které nejednou ohrožují samotný provoz (staré potrubní systémy, poruchy kotlů a gastrotechniky, vypadávající okna apod.). Tyto havárie mají samozřejmě potřebnou prioritu.

Pro základní školství, resp. pro výstavbu nových kapacit platí, že se jedná o výrazně ekonomicky nákladnou záležitost. V minulosti nebyla potřeba navyšovat kapacity kmenových tříd příliš intenzivně, naopak docházelo ke snižování počtu žáků ve třídách, což bylo nesporně přínosem z hlediska pedagogické práce. Vznikaly i nové prostory pro knihovny nebo odborné učebny, na čemž se městská část intenzivně podílela.

Základním požadavkem rozvoje školské infrastruktury je kromě jednotlivostí, jež budou uvedeny zejména v kapitolách jednotlivých škol, nové školní budovy pro ještě nezřízené základní školy, tzn. především školu, která je označovaná jako ZŠ Komořany (přestože leží v katastru Modřan), kde vznikne 3 x 9 nových tříd, a pro vybudování nových kapacit (dalších 3 x 9 nových tříd) v jediné možné lokalitě starých Modřan, tzn. při ZŠ K Dolům a ZŠ TGM (jiné pozemky v příbřežní oblasti nejsou k dispozici).

V lokalitě východní (Kamýk aj.) je potřeba počítat také s postupným navyšováním kapacit, a to z důvodů zmiňovaného nárůstu bytových objektů. Vzhledem k nedostatku jakýchkoli volných pozemků předpokládáme využití zjm. stávajících školních areálů. Už probíhá rozšíření ZŠ Písnická (která je na své kapacitní hranici) o čtyři nové třídy, které by mohly být k dispozici v září roku 2024 (momentálně – během přípravy projektové dokumentace - budou využívány buď jako třída MŠ pro předškolní ukrajinské děti nebo pro adaptační skupiny ukrajinských uprchlíků; případně obojí). Počítáme také s kapacitním rozšířením ZŠ a MŠ Na Beránku, která je také kompletně přetížená.

Základním předpokladem jakékoli zmíněné či dále uvedené činnosti je zajištění financování. V současnosti se celkem daří získávat postupně prostředky na přípravu výstavby ZŠ Komořany, výstavba MŠ Mydlinky je zjm. díky získané dotaci také zajištěna. Na stavby v oblasti TGM a K Dolům zatím nejsou vyčleněny žádné prostředky, ani na potenciální MŠ v ulici K Dolům. Na úpravu projektové dokumentace přístavby ZŠ a MŠ Na Beránku jsou prostředky v rozpočtu a práce pokračují.

Předpokládaný vývoj

Městská část jako zřizovatel mateřských a základních škol je povinna zajistit vzdělávání pro občany s trvalým pobytem, v případě cizinců s pobytem na území dané městské části.

Podle tří demografických studií, které si nechala MČ Praha 12 zpracovat, jsou kapacity MŠ v příštích 5 letech nedostatečné podle všech variant prognózy. Děti jsou už dnes přijímány na výjimku do počtu 28 dětí ve třídě. To jednak nevyhovuje současným pedagogickým doporučením, ale zároveň i tato „navýšená“ kapacita je již vyčerpána. Jediné řešení je navýšování kapacit, jak bylo zmíněno výše.

K základním školám uvádí prognóza: „Počet dětí ve věku základní školní docházky bude v MČ Praha 12 v blízké budoucnosti výrazně růst. V roce 2030 bude ZŠ navštěvovat cca 6 660 žáků. To je o cca 1 300 dětí více, než kolik činí reálné kapacity stávajících škol. S nárůstem počtu žáků vzroste i potřebný počet kmenových tříd. Pokud počítáme průměrně 24 žáků ve třídě, vzroste do roku 2030 potřebný počet kmenových tříd na cca 280 ve střední variantě (nárůst o 66 tříd oproti současnému stavu). Pokud by se realizovala bytová výstavba v plném rozsahu, zvýšil by se počet tříd na cca 320, tedy o více než 100 oproti roku 2019. Stávající kapacity budou nedostatečné již ve školním roce 2022/23.“ To jsou informace z úplně první demografické studie, v následujících verzích bylo dosaženo ještě vyšších čísel.

Pomineme-li mimořádnou situaci způsobenou ruskou agresí na Ukrajině, která vyvolala uprchlickou vlnu, již je nutné řešit, je zjevné, že i za „normální“ situace by mohlo dojít k navýšování počtu žáků ve třídách až do rejstříkového stavu, kde jsou uvedeny možné počty podle původních norem (to znamená, že před cca 40 lety bylo počítáno v „sídlištních“ školách s 30 a více žáky). A přitom by kapacity byly i nadále nedostačující².

Z pedagogického hlediska jsou počty žáků ve třídě mezi 24 – 27 optimální. Již dnes (opomineme-li ukrajinskou krizi) mají některé školy často průměrně cca 28 – 30 žáků ve třídě.

Pro základní školy je potřeba počítat s výrazným navýšením kapacit, ať už pomocí nových základních škol, tak i rozšiřováním stávajících. Situace je obtížná jednak z pohledu možné dostupnosti využitelných pozemků, což je blíže rozpracováno v této koncepci, ale zejména to jsou ekonomické důvody, které jsou pro městskou část většinou vlastními silami neřešitelné. Zatímco při výstavbě mateřských škol jsou aktivně i finančně zapojováni investoři bytové výstavby v Praze 12 – stavějí pro městskou část nové mateřské školy na své náklady nebo poskytují prostředky na podobné účely do našeho rozpočtu, u základních škol je tato situace obtížnější, protože se jedná o mnohonásobně vyšší finanční požadavky.

² Podle školského zákona a navazujících vyhlášek je nejvyšší počet žáků ve třídě 30 a je možné ho navýšit na 34 udělením výjimky zřizovatele. Musí to však umožnit hygienické předpisy, což v mnoha školách nelze. Počty dětí a žáků ve třídách lze snižovat při zařazení dítěte/žáka s podpůrným opatřením (§ 4 odst. 5 vyhlášky 48/2005 Sb.), ne vždy je to však možné uplatnit a toto snížení je možné nejvýše o 5 dětí/žáků ve třídě.

Při výstavbě i rozšiřování základních škol musí městská část spoléhat především na pomoc a podporu hlavního města Praha (tím spíše, že dotační tituly na tyto účely nejsou pro Prahu vypisovány).

Možnosti řešení

Kapacitní navýšení základních škol lze řešit několika způsoby. Jedná se jednak o přístavby stávajících škol, kdy se vybuduje vedle stávajících budov nový objekt propojený se současnými objekty. Lze uvažovat i o dostavbách školních objektů, to znamená například vybudování nového patra nebo plošné rozšíření existujících budov. Pochopitelně je k možným úvahám potřeba kalkulovat i s výstavbou a zřízením zcela nových základních škol.

Přístavba

Přístavbou se rozumí samostatně stojící standardní zděný pavilón nebo budova o libovolném počtu podlaží a kmenových i odborných tříd. V ideálním případě je tento objekt propojen s vlastní budovou školy prostřednictvím „krčku“, případně v horší variantě venkovní cestou, která je zajištěná proti nepřízní počasí.

Jedná se o relativně nákladnou stavbu, která však splňuje trvale všechny standardy kladené na školní budovy obdobně jako budovy, u nichž byla vybudována. Základním požadavkem pro vybudování přístavby je dostatečně prostorný volný pozemek v rámci školního areálu, který je současně nevyužíván například pro venkovní sporty a tělocvik.

Výrazně úspornější variantu z hlediska výstavby představují montované třídy, které v současné nabídce představují možnost relativně rychlé výstavby plnohodnotných tříd s veškerými sítěmi a v nákladech, které ve „starých“ cenách byly řádově na cca 6 miliónech korun za třídu. V současnosti je řada stavebních a montážních firem, které budují dřevostavby a podobné objekty. Ve své nabídce mají nejrozumnější školní pavilóny, protože podle jejich užití jsou stanoveny různé normované požadavky na světlost, plochu atd.

Počet tříd je determinován pouze disponibilní plochou, počet podlaží není sice limitní, ale pro zachování celkové úspornosti výstavby bez potřeby dalších statických zajištění se staví většinou přízemní nebo dvoupodlažní objekty. Městská část má pozitivní zkušenost s obdobnou stavbou pro mateřskou školu při ZŠ Angel.

Tyto třídy jsou plně vybavené a mohou být využity jako kmenové i odborné učebny. I u těchto tříd je preferována varianta, která je napojena „krčky“ na stávající budovu. Díky napojení na již existující budovy se i přístavby stávají integrální součástí základní školy. I u těchto objektů je nutné vycházet z možností volných pozemků v areálu školy.

Podstatnou a zásadní výhodou přístaveb – ať už standardních nebo montovaných – je především fakt, že se jedná o stavby, které jen minimálně naruší normální průběh činnosti škol v rámci školního roku. Ty fáze stavby, které zasáhnou do života školy, například napojení krčků na stávající budovy nebo propojení sítí jsou termínově realizovatelné v průběhu prázdnin, tzn. bez narušení výuky.

Ukázky montovaných přístaveb:

foto René Volfík

Dostavba

Městská část ověřila odborným statickým průzkumem u ZŠ a MŠ Na Beránku, že na sídlištních školách není možné realizovat nástavby na existujících plochých střechách. Důvodem je především skutečnost, že tyto školy byly vybudovány na zavážkách. Navýšení statického zatížení stávajících budov by vyžadovalo poměrně složitou dodatečnou pilotáž, která nejen zvyšuje výrazně realizační náklady, ale současně prodlužuje období výstavby. To znamená, že akce není realizovatelná v průběhu prázdnin a znamenala by výrazný zásah do režimu školního roku a výrazné negativní ovlivnění chodu školy, a to i kapacitní.

Obdobná negativa souvisejí i s případnou dostavbou na volném terénu přiléhajícím ke stávajícím budovám. To znamená „protažení stávajícího křídla“ školní budovy do šířky či hloubky. Jedná se o razantní stavební zásah, který si vyžaduje poměrně dlouhé období, po které by nemohla škola využívat poměrně velkou část svých původních prostor.

Negativní zásah do provozu školy vylučuje tato řešení z rámce možných a využitelných.

Výstavba

Pochopitelně nejlepší a současně ekonomicky nejnáročnějším způsobem řešení kapacitního deficitu je výstavba nových škol. Zásadním problémem je nedostatek vhodných pozemků, takže i právě probíhající projektové práce na ZŠ Komořany musejí využívat poměrně nevelký pozemek a pracovat s naddimenzovanými požadavky, které se v tomto případě podařilo vyřešit.

V rámci této koncepce je uvedena i výstavba nové školy ve starých Modřanech, která využívá možnosti disponibilních pozemků formou přestaveb současných objektů (včetně výstavby nového) a to tak, aby nebyl narušen chod ZŠ K Dolům a ZŠ TGM. Blíže k nové příbřežní výstavbě směrem severním nemá městská část žádný pozemek, který by šlo využít. Není zde ani pozemek, který by bylo potenciálně možné zakoupit.

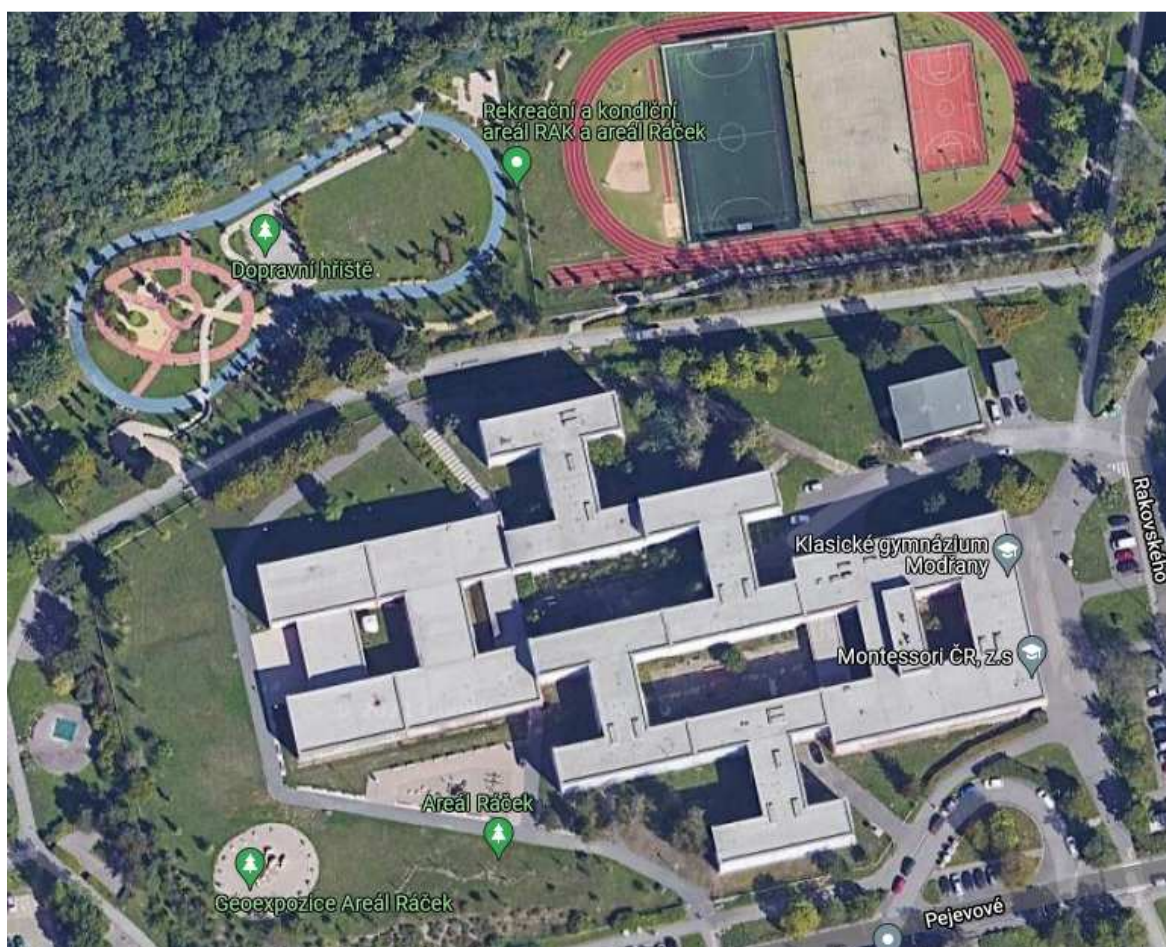
ZŠ Rakovského v Praze 12

ZŠ Rakovského nedisponuje volnými pozemky pro jakékoli rozšíření nebo doplnění stávajících budov. Případné využití pozemku v západní části areálu by znamenalo naprosto nevhodné omezení zeleně v areálu.

Současně je nutné konstatovat, že v budovách ZŠ Rakovského je umístěno v nájemním vztahu i soukromé Klasické gymnázium Modřany (viz poznámka pod čarou č. 1). Nájemné představuje nemalou příjmovou položku do rozpočtu školy (případně městské části) a současně jde o jednu z mála středních škol v Praze 12.

I kdyby se potenciálně někdy v budoucnosti městská část rozhodla nájemní smlouvu vypovědět, byla by nutná investice minimálně 15 miliónu korun (ve „starých“ cenách) na přestavbu vybydleného interiéru a rozšíření nebo vybudování nové jídelny. Podstatným faktem by však bylo i omezení nabídky středoškolského vzdělávání v Praze 12.

Součástí ZŠ Rakovského je i několik tříd ZŠ a MŠ Angel. Ty však není možné v současnosti vymístit, protože pro ně nejsou k dispozici jiné prostory.

ZŠ Rakovského
(zdroj: ortofotomapa zde i následující z Googlemaps)

ZŠ prof. Švejcara v Praze 12

Ani ZŠ prof. Švejcara nedisponuje žádnými volnými pozemky.

Navýšit prostory pro vyučování by bylo možné snad jen využitím současného sálu v 1. patře nad vchodovou částí, která je v současnosti pronajata pro taneční školu. Místnosti však nevyhovují standardním požadavkům na školní třídy.

Druhou možností, která je neméně nežádoucí a nevhodná, by bylo omezení odborných tříd a prostor pro kluby, družiny, knihovny a další obdobné aktivity. Souhrnně lze konstatovat, že v areálu ZŠ prof. Švejcara nejsou žádné možnosti na vybudování nových objektů.

ZŠ prof. Švejcara

ZŠ a MŠ Angel v Praze 12

ZŠ a MŠ Angel patří mezi jednu z našich škol, které by potřebovaly a využily další prostory už dlouhodobě. Je to způsobeno především vysokým zájmem rodičů o umístění dětí v této škole, která nabízí v některých třídách bilingvní vzdělávání (česko – anglické).

K dispozici pro umístění případných dvou montovaných tříd, případně čtyř při výstavbě dvoupodlažního objektu, by mohl být v severovýchodní části areálu školy, kde není umístěno sportoviště. Tento objekt by mohl být napojen poměrně složitým a dlouhým „krčkem“ na stávající budovu, anebo by mohl být zcela samostatný.

Při realizaci dostatečně kapacitní přístavby by bylo případně i možné uvolnit třídy pronajaté v ZŠ Rakovského. Podle tlaku zájemců na obě školy je možné případně ponechat i třídy v ZŠ Rakovského a využívat i oba prostory.

ZŠ a MŠ Angel

ZŠ a MŠ Smolkova v Praze 12

V ZŠ a MŠ Smolkova je možné očekávat hlavní nápor žáku především po dokončení bytové výstavby, která v dané lokalitě vznikne v souvislosti s dokončením metra trasy „D“. Přestože lze předpokládat, že řada bytových objektů vznikne především na území městské části Praha 4 (zejména v okolí pošty), mnoho dalších bude postaveno v Praze 12 a také v MČ Praha Libuš, u níž nelze reálně předpokládat, že se jí podaří navýšit kapacity svých škol o desítky či stovky nových míst.

Prostor v západní části ZŠ Smolkova se svažitém terénem umožňuje případnou dostavbu dvou až tří montovaných tříd, případně i výstavby regulérní budovy o třech podlažích po třech třídách, což by znamenalo v optimálním případě navýšení kapacity o 9 tříd.

Tento objekt bude muset být částečně zanořen do terénu, obecně v jakémkoli případě budou nutné poměrně komplikované terénní úpravy, protože pozemek je svažitý a v případně jeho zarovnání bude nutné vybudovat v linii vnějšího plotu opěrnou stěnu pro navýšený terén.

Nový objekt může být propojen se stávajícím „krčkem“ v místě mezi tělocvičnami. Výhodou by byla i relativní blízkost potřebných sítí.

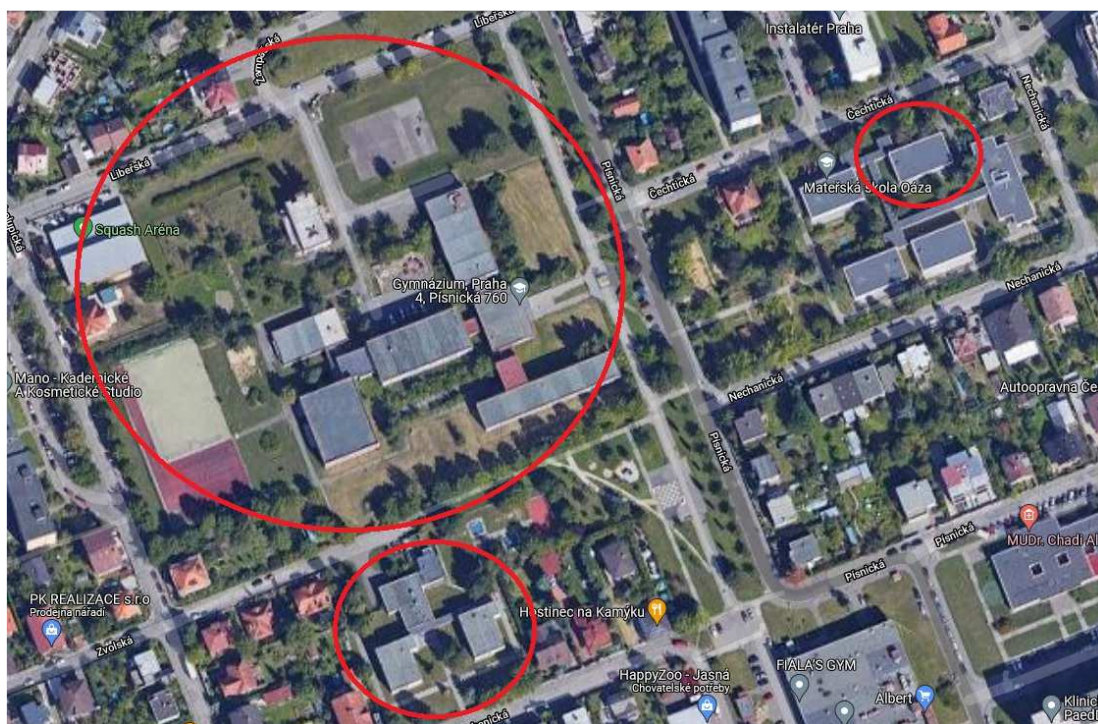
ZŠ a MŠ Smolkova

ZŠ Písnická

ZŠ Písnická, v níž je umístěno i gymnázium zřízené hl. městem Praha, trpí kapacitní nedostatečností už dlouhodobě. V minulosti byla omezována spádová oblast této školy, což bylo provázáno řadou stížností obyvatel lokality, kteří mají sice školu na dohled, ale spádově patří do jiných základních škol (ZŠ Zárubova a část pod ZŠ a MŠ Smolkova). Škola nemá z kapacitních důvodů zřízenou přípravnou třídu, i když její zřízení má od MHMP povoleno.

Tento problém nevyřešil ani další samostatný objekt školy, který je v Krhanické ulice a v němž je umístěna 1. a 2. třída a také družina.

Určité dočasné uspokojení potřeb přinese přestavba bývalého sociálního odboru v ulici Čechtické, kde budou zkolaudovány čtyři kmenové třídy, které však budou do doby nových kapacitních požadavků využívány především jako odborné třídy pro výtvarnou a pracovní výchovu a dvě přípravné třídy. Tento objekt je v dochozí vzdálenosti cca 200 - 300 metrů od hlavní budovy.

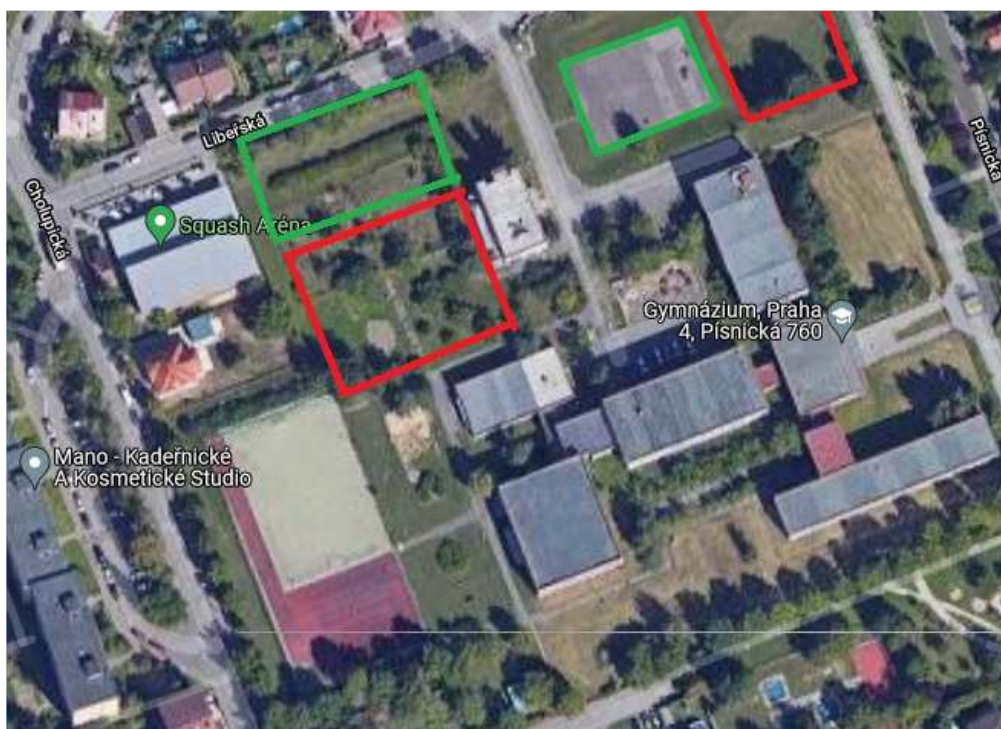

Rozmístění objektů ZŠ Písnická

Pozemek hlavního objektu školy má dostatečnou plochu pro umístění dvou dvoupodlažních montovaných pavilónů, případně pro výstavbu klasické školní stavby o čtyřech podlažích. Součástí výstavby by musela být i nová jídelna. Samotná kapacita kuchyně by nepotřebovala stavební rozšíření, ale bylo by nutné ji vybavit novou gastrotechnikou.

V níže umístěné ortofotomapě jsou zeleně vyznačeny využitelné pozemky, které však v současnosti plní jiný účel. Pozemek při ulici Libeřská má v pronájmu soukromý podnikatel, který zde vybudoval venkovní fitness centrum. Druhý menší pozemek tvoří současné zdevastované a nepoužitelné asfaltové hřiště, které měl též provozovatel zájem pronajmout a rekonstruovat jako sportoviště. Sítě tento pozemek obcházejí v těsné blízkosti. Vzhledem k situaci ve sportovních dotacích zatím od svého záměru ustoupil. Městská část nemá a v dohledné době nebude mít prostředky na opravy venkovních hřišť na všech našich školách, takže tento pozemek můžeme brát jako místo potenciálních pavilónů. Červeně označené plochy nejsou zatíženy žádnými plány.

V této chvíli není zřejmě, jestli by šlo napojit nové objekty „krčky“ na stávající školu. Křídlo u východních pozemků využívá gymnázium a u západních objektů je „sousedem“ kotelna a jiné technické objekty. Samotné řešení musí navrhnout odborný projektant.

ZŠ Písnická

ZŠ Zárubova v Praze 12

V areálu ZŠ Zárubova je možné vybudovat dvě až tři montované třídy na ploše navazující na prostor pro plánovanou rekonstrukci a rozšíření sportovišť. Samotná rekonstrukce hřišť nemá ještě definitivní projektovou podobu, takže lze s vysokou pravděpodobností předpokládat, že plocha bude menší, a to zejména v té části, kde se je možné vystavět montované třídy.

Zeleně je vyznačena potenciální plocha pro sportovní plochy a červeně pozemek pro případnou dostavbu montovaných tříd a možné řešení „krčku“ do stávající budovy.

ZŠ Zárubova

Rekonstrukce a dostavba hřiště, kterou by měl na své náklady pro sebe a školu realizovat externí sportovní klub, bude spočívat ve třech postupných etapách prací. V první se zrekonstruuje povrch a okolí stávajícího víceúčelového hřiště (1), ve druhé se přenesou tenisové kurty do jiného prostoru (2) a v závěrečné se vybuduje plocha pro pozemní hokej (3). Umístění jednotlivých hřišť je dáno omezujícími podmínkami teplovodu, který vede podélně přes školní plochu, a je doplněn i ochranným pásmem, v němž nelze stavět.

Plánovaná rekonstrukce sportovišť

ZŠ a MŠ Na Beránku v Praze 12

V ZŠ a MŠ Na Beránku je kromě školy základní umístěna i mateřská škola, která byla vystavěna před nemnoha lety s tím, že její prostory je možné zpětně rekonstruovat do podoby běžných tříd ZŠ. S tímto krokem se však v nejbližších letech nepočítá, ale po případné stabilizaci kapacit v mateřských školách v Praze 12 je možné podobné úvahy obnovit.

Ve škole Na Beránku jsou v současnosti dva samostatné vzdělávací programy – Začít spolu a Montessori. Po mnoha letech nejrůznějších jednání a postupném vývoji situace se ukázalo, že je nezbytné oba programy oddělit a zřídit samostatnou základní školu Montessori. Na tomto řešení se shodují všechny zúčastněné strany – rodiče, učitelé, vedení školy, městská část i MŠMT. Tento záměr je vhodným řešením tím spíše, že se už na několika místech republiky u škol v podobné konstelaci realizoval. Zřízení této nové školy je administrativně, organizačně a technicky reálné ve výhledu 2 – 3 let, a to za předpokladu, že práce na přípravě začnou okamžitě po přestěhování ŠVP Montessori do plánovaných dojednaných prostor v rámci školy.

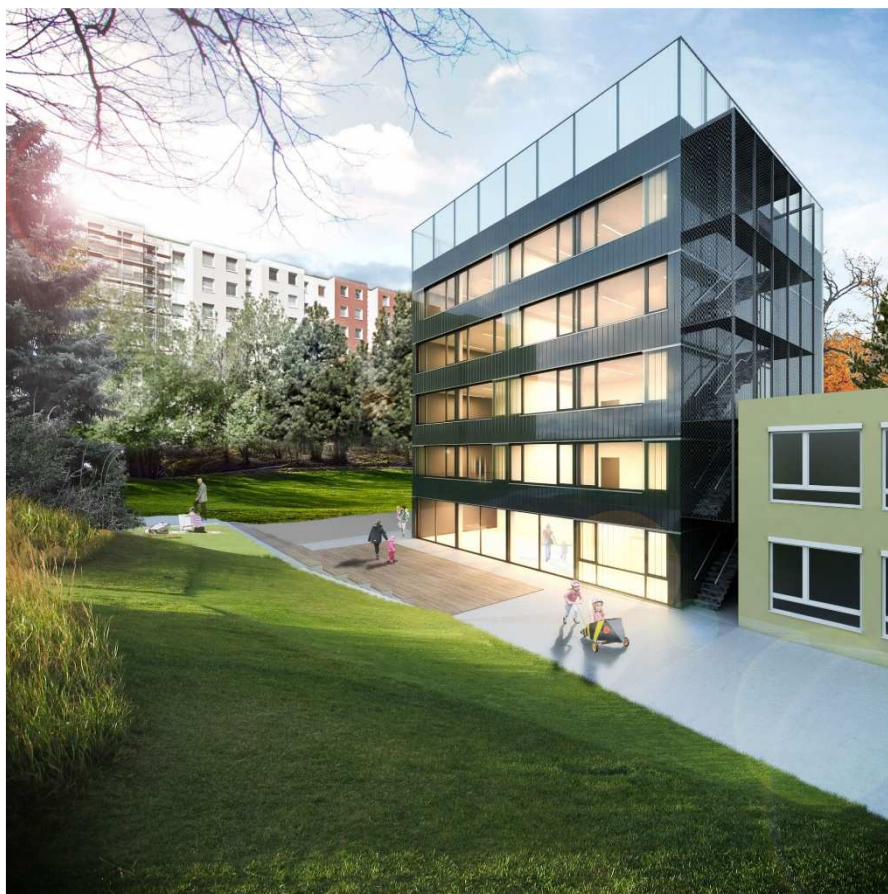
Předpokladem pro osamostatnění Montessori je přesun tříd tohoto vzdělávacího programu do „jednoho“ místa v rámci školní budovy. V praxi probíhá stěhování tříd do dvou pater jednoho z křídel objektu školy. Cílovým stavem je i v rámci dlouhodobě plánovaných rekonstrukcí rozvodů elektřiny (nahrazení hliníku), topení a vody vytvořit podle možností samostatná odběrná místa, aby přepočty spotřeb byly transparentnější. To jsou však výhledy na delší časový horizont a jsou podmíněné finančními možnostmi městské části, ale i tím, že je nutné práce rozčlenit tak, aby daná etapa rekonstrukce mohla proběhnout vždy v obdobích prázdnin.

Potenciální budoucí rekonstrukce nebrání však zahájení procesu zřízení ZŠ Montessori, i když prozatím budou vzájemné podmínky využívání budovy ZŠ a MŠ Na Beránku, kterou bude využívat, řešeny smluvně (obdobně, jako je tomu například v ZŠ Rakovského). Týká se to zejména využívání tělocvičen, sportovišť, pozemků, jídelny a kuchyně, kde všude bude ZŠ Montessori v pozici nájemce. Pochopitelně, že absence svěřeného majetku má zásadní dopady do rozpočtu této nové školy, zjm. v oblasti odpisů majetku, které všechny případnou i po případné rekonstrukci prostor ZŠ a MŠ Na Beránku jako vlastníku objektu. Cílem postupného oddělování je dosažení potenciální možnosti zcela obě školy oddělit i technicky a majetkově, ale nikoli zásahy, které by si vyžádaly rekolaudaci objektu (to je nereálné), ale organizačně technickým oddělením sítí a případně i chodeb, vstupů a schodišť.

Součástí uvedeného záměru jsou i další kroky. Po přestěhování ŠVP Montessori do dvou pater jednoho křídla budovy zůstává v jednom patře tohoto křídla i 6 tříd ŠVP Začít spolu. Pro navýšení kapacity školy by bylo potřeba toto patro vyprázdnit, aby Montessori získalo prostory, které by umožnily kapacitně navýšit velikost této budoucí samostatné školy.

Třídy programu Začít spolu, resp. po oddělení třídy ZŠ a MŠ Na Beránku, by se přesunuly do plánované přístavby školy, která by nabídla i další volné třídy pro rozšíření kapacity. Jedná se o upravenou studii Ing. arch. Smolíka, který vyprojektoval podle tehdejších požadavků Montessori, ZŠ a MŠ Na Beránku a městské části rozsáhlou přístavbu pro samostatnou školu Montessori. Postupem doby ztratili jak zástupci Montessori i všichni ostatní účastníci o objekt v této podobě zájem a našli jiné řešení.

Po nejrůznějších odborných jednáních a průzkumech náhradního řešení bylo prokázáno, že nelze vybudovat přístavbu, která by částečně byla i dalším patrem na stávající budově (staticky nemožné), nelze jednoduše rozšířit stávající křídlo budovy dostavbou (komplikované zasíťování), jak plánovalo i usnesení Rady městské části Praha 12, a byla vyloučena i další řešení. Jediným schůdným a prakticky realizovatelným řešením je úprava původního projektu do podoby menší budovy.

Původní návrh dostavby ZŠ a MŠ Na Beránku (zdroj AS Vyšehrad)

Po jednáních s autorem architektonické studie dostavby (viz obrázek) bylo navrženo, aby se celkový záměr změnil na objekt o třech podlažích se dvěma až čtyřmi kmenovými nebo odbornými třídami na podlaží (tzn. nerealizovat ani původně plánovanou jídelnu nebo tělocvičnu, které by vyžadovaly atypickou výšku podlaží), tzn. celkem cca 12 – 18 nových tříd. Zde by bylo umístěno šest tříd ŠVP Začít spolu vymístěných z křídla Montessori a další prostory by zvyšovaly kapacitu školy minimálně o šest nových tříd. Společně s Montessori by toto řešení přineslo do školního objektu při ulici Pertoldova minimálně 12 nových tříd.

Kapacitní problémy spojené s provozem kuchyně, výdejny jídel a jídelnou není nutné momentálně řešit, ale v budoucnosti své řešení mají. Bude-li – v souvislosti s nárůstem počtu žáků – potřeba zvýšit kapacitu kuchyně, bude tato záležitost řešena standardně jako na jiných základních a mateřských školách pořízením další nebo výkonnější gastrotechniky. Zvýšení kapacity výdeje jídel je závislé od počtu žáků, z něhož vycházejí tabulkové počty zaměstnanců v tomto provozu. Není to tedy záležitost stavební nebo organizační (původně měla škola dvě výdejní místa), ale možného počtu zaměstnanců, kteří jsou placeni ze státního rozpočtu. S nárůstem počtu žáků lze předpokládat, že bude možné navýšit i stav zaměstnanců v kuchyni. Škola má potenciálně dvě jídelny (a dvě výdejní místa), ale jedna z nich je prozatím pronajata taneční škole, protože počet zaměstnanců neumožňuje jejich provoz. Tento prostor není využitelný pro jiné účely – vyučování (stavební dispozice), tělesná výchova (nízké stropy), ale v případě enormního zvýšení počtu žáků lze uvažovat o jeho vrácení původnímu účelu.

V tomto školním objektu je problémem i nedostatečný prostor tělocvičen. Potenciálně se nabízí možnost vybudovat montovanou halu v prostorách současného venkovního sportoviště. Toto řešení se nabízí zejména v případě investice externího sportovního klubu, který by mohl objekt využívat v odpolední hodiny, o víkendech a o prázdninách. Vzhledem k drahému provozu nafukovacích hal by byla řešením hala montovaná. Výsledné řešení je však potřeba ještě uvážit, protože by došlo k výraznému omezení venkovních sportovišť a jejich přemístění by si vyžádalo velmi výrazné náklady na remodelaci terénu v prostorách, které mají v současnosti jiné využití (trávníky, ekologické školní pracoviště, předzahrádky atd.).

V níže uvedeném snímku ortofotomapy je červeně naznačen prostor nové přístavby a zeleně potenciální plocha pro montovanou halu v prostorách současného venkovního sportoviště.

ZŠ a MŠ K Dolům v Praze 12 a ZŠ TGM v Praze 12

Podle demografické studie bude v příbřežní oblasti Vltavy kromě ZŠ Komořany nutné otevřít ještě dalších 3 x 9 školních tříd. Městská část nemá v této lokalitě žádné pozemky, které by mohla využít pro výstavbu nové samostatné školy. Jediným řešením je následující postupné přestavění existujících „tesko“ provizorních školních objektů, jejichž životnost je už na konci a lze očekávat, že z technických a hygienických důvodů může v několika nejbližších letech dojít k jejich nucenému uzavření.

V oblasti starých Modřan je ZŠ a MŠ K Dolům a ZŠ TGM. Obě školy mají svá odloučená pracoviště v samostatných provizorních budovách. Pro řešení situace a navýšení celkových kapacit podle potenciálních potřeb při zachování stávajícího počtu tříd a bez omezení provozu je nezbytné pojmout tyto dvě školy jako celek a počítat s nimi společně a komplexně.

Na následujícím obrázku je číslem 1 označena hlavní budova ZŠ a MŠ K Dolům a číslem 2 provizorní budova téže školy (ul. U Domu služeb). Číslem 3 je označena hlavní budova ZŠ TGM a číslem 4 její provizorní budovy (ul. K Vltavě).

Umístění základních škol v oblasti starých Modřan

ZŠ a MŠ K Dolům má nedostatečnou kapacitu již v současnosti. Nedávno byla zmenšena spádová oblast této školy a při nejbližší úpravě příslušné vyhlášky HMP bude navržena další úprava podobného typu. V obou provizorních školních objektech je po šesti třídách.

Pro zachování plné provozní kapacity podle současného stavu při realizaci stavebních prací, které zachovají jak 2 x 6 stávajících tříd z provizorních objektů, tak umožní vytvořit 27 nových tříd, je potřeba postupovat v následujících krocích:

1. etapa

Výstavba nového školního objektu v sousedství ZŠ TGM na nevelkém pozemku městské části při ulici Klášterského a Darwinova (označeno červeně).

Využití volného pozemku při ZŠ TGM

Pozemek umožňuje vybudovat objekt o minimálním počtu 9 kmenových tříd s případnými 3 odbornými učebnami nebo malou tělocvičnou. Objekt může v normálním provozu sloužit pro umístění žáků prvního stupně nebo naopak např. 7. až 9. tříd. Je myslitelné i propojení se stávajícím objektem pomocí mostní „krčku“.

2. fáze

Ve fázi komplexní výstavby by se ve druhé fázi do tohoto objektu dočasně přestěhovaly třídy z provizorního objektu (viz č. 2) ZŠ a MŠ K Dolům. Zde najdou potřebných 6 tříd a další 3 třídy i se třemi odbornými učebnami budou k další dispozici. Tím se uvolní objekt provizorní budovy U Domu služeb k další stavbě.

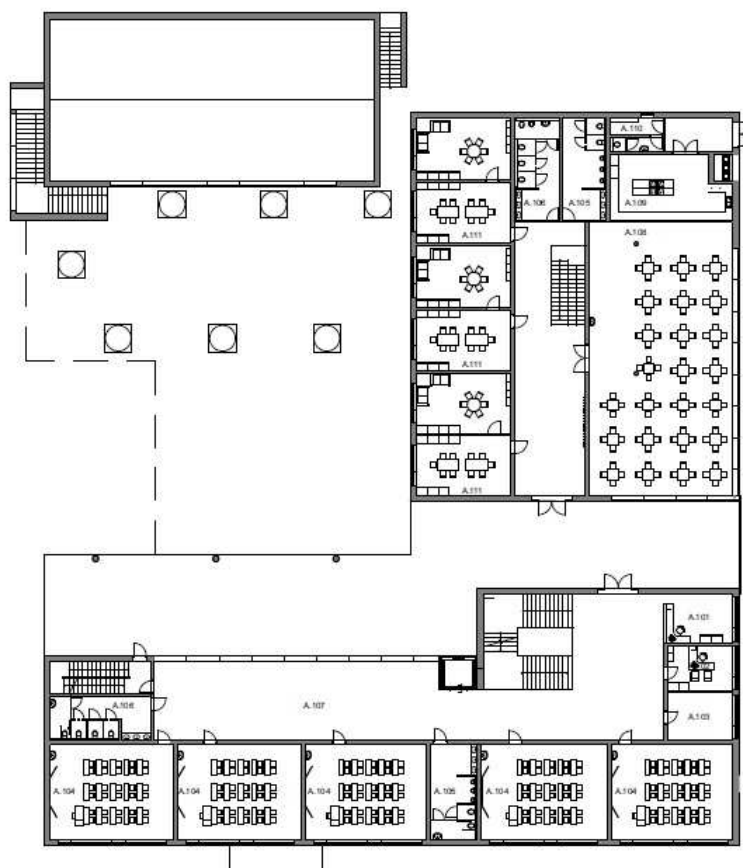
První etapa stěhování

Uvolněný pozemek se stávajícím provizorním objektem je největší plochou, která je v této lokalitě k dispozici a umožňuje výstavbu většího školního areálu. Zde by bylo možné vybudovat větší objekt, který by zahrnoval kuchyni s jídelnou, tělocvičnu nebo dvě menší, 6 původních tříd, 11 dalších nových tříd a 5 odborných učeben. Celkem tedy 17 kmenových tříd.

Studenti architektury vedení Ing. arch. Smolíkem v roce 2021 v rámci svých studijních prací zpracovávali ideové a hmotové záměry na výstavbu nové školy na uvedeném pozemku. Z této zkušenosti vyplývá, že pozemek je dostatečně kapacitní pro výstavbu nového školního objektu.

Ukázka z ročníkové práce Kateřiny Štampachové

Legenda: A.101 - recepce, A.102 - psycholog, A.103 - školník, A.104 - kmenová učebna, A.105 - WC muži, A.106 - WC ženy, A.107 - chodba, A.108 - jídelna, A.109 - přípravná, A.110 - šatna, A.111 - družina

Řešení vnitřních prostor z téže práce

Na uvedeném pozemku je možné vybudovat celou řadu nejrůznějších variant a velikostí školního objektu.

Vizualizace ze studentské práce Kryštofa Melkese

Po dostavění tohoto objektu by se sem navrátily třídy ZŠ a MŠ K Dolům umístěné prozatímne v novém objektu při ZŠ TGM. V tomto objektu při ulici Klášterského – Darwinova by se nyní dočasně přestěhovalo 6 tříd z provizorního objektu ZŠ TGM v ulici K Vltavě.

3. fáze

Po dokončení výstavby v místě bývalého provizorního školského objektu ZŠ a MŠ K Dolům by se dalším stěhováním uvolnil provizorní školský objekt ZŠ TGM v ulici K Vltavě.

Jednou z variant je návrat žáků ZŠ a MŠ K Dolům dočasně umístěných v nové budově ZŠ TGM při ulici Klášterského – Darwinova (bílé šipky) do nového objektu při ulici U Domu služeb a přestěhování žáků z provizorního objektu ZŠ TGM v ulici K Vltavě do domovského nového objektu (Klásterského – Darwinova), odkud se vystěhovalo 6 tříd ZŠ a MŠ K Dolům (žlutá šipka). Obrazové schéma na následující straně.

Na tomto místě je vhodné upozornit, že přesuny a dočasná stěhování mohou probíhat zcela jiným systémem a jednotlivé kroky budou teprve doladěny v rámci studie realizovatelnosti a po dohodě se jmenovanými školami i rodiči.

Je možné si například představit, že se první přestěhuje 6 tříd (TGM) z objektu K Vltavě do své domovské školy, resp. nového objektu při Klášterského – Darwinově, a už tam zůstane trvale, zatímco třídy (K Dolům) z provizorního objektu v ulici U Domu služeb se přemístí do provizorní budovy K Vltavě. Ta je pro žáky blíž, ale poskytuje menší komfort. Ten by rodičům mohla nabídnout nová budova u TGM podle zde předkládaného návrhu. Vše je otázkou budoucích jednání se školami, autory projektové dokumentace i s rodičovskou veřejností.

Vyprázdnění provizorního objektu ZŠ TGM v ul. K Vltavě

Pozemek v ulici K Vltavě je výrazně menší, ale i tak umožňuje v minimální variantě vybudovat nový školní objekt se 13 třídami, tj. s šesti nahrazujícími původní kapacitu, 7 novými kmenovými třídami a se 3 odbornými učebnami. Tělocvičnu i venkovní sportoviště je možné do budované stavby umístit, anebo je variantně možné na základě dohody využívat přilehlou sokolovnu. Kuchyně není nezbytná, protože kapacitně stačí vývařovna umístěná v ZŠ TGM, která už dnes pokrývá potřeby dvou základních škol. Zda se bude jednat o dovoz jídel a v nové budově bude výdejna a jídelna, nebo zda budou žáci a ostatní docházet do hlavní budovy ZŠ TGM je zatím předčasné řešit, protože to bude upřesněno až v rámci přípravy projektu.

Studenti architektury ČVUT pod vedením Ing. arch. Smolíka zpracovávali z podnětu radního pro školství obě dvě lokality. Na ukázkou některé ideové návrhy na školu v ulici K Vltavě:

Vizualizace Štěpánky Komancové

Jiný návrh Barbory Kasákové

Vnitřní řešení dle Štěpánky Komancové

Výstavbou nového objektu v ulici K Vltavě by byl proces vytváření nových kapacit ZŠ v příbřežní oblasti Prahy 12 dokončen.

Kapacity jednotlivých objektů mohou být i vyšší, než je zde zmiňováno. Studentské práce řešily obě lokality a navrhovaly výrazně větší počty tříd. Je to otázkou jen konkrétních následných úvah, dostupných finančních prostředků (z MHMP), průzkumu realizace a vývoje případných potřeb. Etapovitá výstavba umožňuje zároveň v případě jiného demografického vývoje kdykoli před zahájením prací kteroukoli z etap nerealizovat. V úvahách bylo i administrativně technické řešení správy škol po dokončení výstavby. Nabízí se i případná možnost vytvořit ze všech objektů jednu základní školu. I to má své klady a zápory, které jsou však předmětem až budoucích úvah.

ZŠ	1. etapa		2. etapa		3. etapa		Nové třídy	
počet tříd	původní	nový	původní	nový	původní	nový	celkem	přírůstek
K Dolům	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
U Domu služeb	6	6	0	17	17	17	6 + 11	11
TGM	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
K Vltavě	6	6	6	6	0	13	13	13
Klásterského	-----	9	9 ³	9	9 ⁴	9	6 + 3	3
Celkem	12	18	18	41	35	48	39	27

Započítán je pouze minimální počet kmenových tříd. V návrhu se počítá i s 11 odbornými učebnami celkem.

³ Žáci ZŠ a MŠ K Dolům z ulice U Domu služeb.

⁴ Žáci ZŠ TGM z ulice K Vltavě.

Následné kroky

Na schválení této koncepce budou bezprostředně navazovat některé kroky, které z ní vycházejí:

1. Projektová příprava a přestavba bývalého pavilónu sociálního odboru v Čechtické ulici. Prostředky na projekt jsou v rozpočtu a během roku 2022/23, kdy je v objektu adaptační skupiny ukrajinských uprchlíků je možné připravit projektovou dokumentaci až do fáze dokončeného stavebního řízení. V červenci 2023 (nebude-li to dříve) může začít samotná výstavba s předpokladem kolaudace před zahájením školního roku 2024/25.
2. Rada MČ revokuje původní usnesení o přístavbě budovy ZŠ a MŠ Na Beránku a schválí novou podobu návrhu stavby; následně proběhnou další jednání s AS Vyšehrad o úpravě původního návrhu a projektové dokumentace.
3. Radě MČ uloží OŠK přípravu harmonogramu přípravných prací zřízení samostatné ZŠ Montessori prozatímně umístěné v objektu ZŠ a MŠ Na Beránku, který bude předložen ke schválení jak radě, tak v podobě záměru zastupitelstvu.
4. Rada MČ schválí zadání průzkumu realizace výstavby v oblasti starých Modřan dle návrhu v tomto materiálu.

Závěr

Možností řešení kapacitních problémů, které předpokládají demografické studie, není mnoho a tato koncepce nabízí jejich řešení, aniž by znemožňovala využít případných jiných návrhů. Zásadním problémem je profinancování staveb, kdy bude nezbytná pomoc HMP. Samozřejmě by byly využity i případně dotace, ale s podobnou nabídkou není možné v současnosti příliš počítat. Pochopitelně některá jiná řešení – nezmiňovaná v této koncepci – mohou přinést i jednání s investory bytové výstavby v naší městské části.